

Z A K O N

O ODGOVORNOSTI PRAVNIH LICA ZA KRIVIČNA DELA

Deo prvi

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi odgovornosti pravnih lica za krivična dela, krivične sankcije koje se mogu izreći pravnim licima i pravila postupka u kojem se odlučuje o odgovornosti pravnih lica, izricanju krivičnih sankcija, donošenju odluke o rehabilitaciji, prestanku mere bezbednosti ili pravne posledice osude i izvršenju sudskih odluka.

Krivična dela za koja odgovaraju pravna lica

Član 2.

Pravno lice može odgovarati za krivična dela iz posebnog dela Krivičnog zakonika i drugih zakona, ako su ispunjeni uslovi za odgovornost pravnog lica predviđeni ovim zakonom.

Isključenje i ograničenje odgovornosti

Član 3.

Republika Srbija (u daljem tekstu: Republika), autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, odnosno državni organi i organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave ne mogu odgovarati za krivično delo.

Druga pravna lica kojima je zakonom povereno vršenje javnih ovlašćenja ne mogu odgovarati za krivično delo učinjeno u vršenju javnih ovlašćenja.

Uslovi za primenu zakona

Član 4.

Ovaj zakon primenjuje se na domaće i strano pravno lice koje odgovara za krivično delo učinjeno na teritoriji Republike.

Ovaj zakon primenjuje se na strano pravno lice koje odgovara za krivično delo učinjeno u inostranstvu na štetu Republike, njenog državljanina ili domaćeg pravnog lica.

Ovaj zakon primenjuje se na domaće pravno lice koje odgovara za krivično delo učinjeno u inostranstvu.

U slučajevima iz st. 2. i 3. ovog člana neće se primeniti ovaj zakon ako su ispunjeni posebni uslovi za krivično gonjenje iz člana 10. stav 1. Krivičnog zakonika.

Značenje izraza

Član 5.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) Pravno lice je domaći ili strani pravni subjekt koji se po pozitivnom pravu Republike smatra pravnim licem.
- 2) Odgovorno lice je fizičko lice kome je pravno ili faktički poveren određeni krug poslova u pravnom licu, kao i lice koje je ovlašćeno, odnosno za koje se može smatrati da je ovlašćeno da postupa u ime pravnog lica.

II OPŠTI DEO

1. Uslovi odgovornosti pravnog lica za krivično delo

Osnov odgovornosti pravnog lica

Član 6.

Pravno lice odgovara za krivično delo koje u okviru svojih poslova odnosno ovlašćenja učini odgovorno lice u nameri da za pravno lice ostvari korist.

Odgovornost pravnog lica iz stava 1. ovog člana postoji i ako je zbog nepostojanja nadzora ili kontrole od strane odgovornog lica omogućeno izvršenje krivičnog dela u korist pravnog lica od strane fizičkog lica koje deluje pod nadzorom i kontrolom odgovornog lica.

Granice odgovornosti pravnog lica

Član 7.

Odgovornost pravnog lica zasniva se na krivici odgovornog lica.

Pod uslovima iz člana 6. ovog zakona pravno lice odgovara za krivično delo odgovornog lica i ako je krivični postupak protiv odgovornog lica obustavljen ili je optužba odbijena.

Prestanak ili statusna promena pravnog lica

Član 8.

Ako pravno lice prestane da postoji pre okončanja krivičnog postupka, novčana kazna, mere bezbednosti i oduzimanje imovinske koristi mogu se izreći pravnom licu koje je njegov pravni sledbenik, ako je prethodno utvrđena odgovornost pravnog lica koje je prestalo da postoji.

Ako pravno lice prestane da postoji nakon pravnosnažno okončanog postupka u kome je utvrđena odgovornost i izrečena sankcija za krivično delo, novčana kazna, mere bezbednosti i oduzimanje imovinske koristi izvršiće se prema pravnom licu koje je njegov pravni sledbenik.

Pravno lice koje nakon izvršenja krivičnog dela promeni pravnu formu u kojoj je poslovalo odgovara za krivično delo pod uslovima iz člana 6. ovog zakona.

Odgovornost pravnog lica u slučaju stečaja

Član 9.

Pravno lice u stečaju odgovara za krivično delo učinjeno pre pokretanja ili u toku stečajnog postupka.

Odgovornom pravnom licu iz stava 1. ovog člana izriče se oduzimanje imovinske koristi ili mera bezbednosti oduzimanja predmeta.

Pokušaj

Član 10.

Pravno lice odgovara za pokušaj krivičnog dela pod uslovima iz člana 6. ovog zakona, ako je zakonom propisano da je pokušaj kažnjiv.

Odgovornom pravnom licu se za pokušaj može izreći kazna propisana ovim zakonom, a može se i blaže kazniti.

Pravno lice koje je sprečilo dovršenje krivičnog dela može se osloboditi od kazne.

Produženo krivično delo

Član 11.

Pravno lice odgovara za produženo krivično delo ako je u skladu sa članom 6. ovog zakona odgovorno za više krivičnih dela koja su izvršila dva ili više odgovornih lica, pod uslovom da krivična dela predstavljaju celinu u smislu člana 61. stav 1. Krivičnog zakonika.

Odgovornom pravnom licu se za produženo krivično delo može pooštriti kazna do dvostrukog iznosa propisanog u članu 14. ovog zakona.

2. Krivične sankcije

Vrste krivičnih sankcija

Član 12.

Pravnom licu se za krivično delo mogu izreći sledeće krivične sankcije:

- 1) kazna;
- 2) uslovna osuda;
- 3) mere bezbednosti.

a) Kazne

Vrste kazni

Član 13.

Pravnom licu se mogu izreći sledeće kazne:

- 1) novčana kazna;
- 2) prestanak pravnog lica.

Novčana kazna i prestanak pravnog lica mogu se izreći samo kao glavne kazne.

Visina novčane kazne

Član 14.

Novčana kazna se izriče u određenom iznosu u okviru propisane najmanje i najveće mere novčane kazne.

Novčana kazna ne može biti manja od sto hiljada dinara niti veća od petsto miliona dinara.

Novčana kazna izriče se u sledećim iznosima:

- 1) od sto hiljada do milion dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora do jedne godine ili novčana kazna;
- 2) od milion do dva miliona dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora do tri godine;
- 3) od dva miliona do pet miliona dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina;
- 4) od pet miliona do deset miliona dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora do osam godina;
- 5) od deset do dvadeset miliona dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora do deset godina;
- 6) najmanje dvadeset miliona dinara za krivična dela za koja je propisana kazna zatvora preko deset godina.

Odmeravanje novčane kazne

Član 15.

Sud će pravnom licu za učinjeno krivično delo odmeriti novčanu kaznu u granicama koje su zakonom propisane za to delo, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude veća ili manja (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), a naročito: stepen odgovornosti pravnog lica za učinjeno krivično delo, veličinu pravnog lica, položaj i broj odgovornih lica u pravnom licu koja su učinila krivično delo, mere koje je pravno lice preduzelo u cilju sprečavanja i otkrivanja krivičnog dela i mere koje je nakon učinjenog krivičnog dela preduzelo prema odgovornom licu.

Granice ublažavanja novčane kazne

Član 16.

Kada postoje uslovi za ublažavanje novčane kazne sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

- 1) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisano milion dinara, novčana kazna se može ublažiti do sto hiljada dinara;
- 2) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisano dva miliona dinara, novčana kazna se može ublažiti do milion dinara;
- 3) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisano pet miliona dinara, novčana kazna se može ublažiti do dva miliona i petsto hiljada dinara;
- 4) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisano deset miliona dinara, novčana kazna se može ublažiti do pet miliona dinara;

- 5) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisano dvadeset miliona dinara, novčana kazna se može ublažiti do deset miliona dinara.

Kada je sud ovlašćen da pravno lice oslobodi od kazne može mu kaznu ublažiti bez ograničenja za ublažavanje kazne iz stava 1. ovog člana.

Odmeravanje novčane kazne za sticaj krivičnih dela

Član 17.

Ako je pravno lice odgovorno za više krivičnih dela u sticaju sud će izreći jedinstvenu novčanu kaznu u visini zbira utvrđenih kazni, s tim da ona ne može preći iznos od petsto miliona dinara.

Ako su za sva krivična dela u sticaju propisane kazne zatvora do tri godine, jedinstvena kazna ne može preći iznos od deset miliona dinara.

Prestanak pravnog lica

Član 18.

Kazna prestanka pravnog lica može se izreći ako je delatnost pravnog lica u celini ili u znatnoj meri bila u funkciji vršenja krivičnih dela.

Nakon pravnosnažnosti presude kojom je izrečena kazna prestanka pravnog lica sprovodi se postupak likvidacije, stečaja ili prestanka pravnog lica na drugi način.

Pravno lice prestaje da postoji brisanjem iz registra koji vodi nadležni organ.

Oslobođenje od kazne

Član 19.

Pravno lice se može osloboditi od kazne ako:

- 1) otkrije i prijavi krivično delo pre nego što je saznalo za pokretanje krivičnog postupka;
- 2) dobrovoljno i bez odlaganja otkloni nastale štetne posledice ili izvrši povraćaj protivpravno stečene imovinske koristi.

b) Uslovna osuda

Uslovi za izricanje uslovne osude

Član 20.

Sud može pravnom licu za krivično delo izreći uslovnu osudu.

Uslovnom osudom sud pravnom licu utvrđuje novčanu kaznu do pet miliona dinara i istovremeno određuje da se ona neće izvršiti ako osuđeno pravno lice za vreme koje odredi sud, a koje ne može biti kraće od jedne ni duže od tri godine (vreme proveravanja) ne bude odgovorno za krivično delo u smislu člana 6. ovog zakona.

Pri odlučivanju da li će izreći uslovnu osudu sud će posebno uzeti u obzir stepen odgovornosti pravnog lica za učinjeno krivično delo, mere koje je pravno lice preduzelo u cilju sprečavanja i otkrivanja krivičnog dela i mere koje je nakon učinjenog krivičnog dela preduzelo prema odgovornom licu.

Opozivanje uslovne osude zbog novog krivičnog dela

Član 21.

Sud će opozvati uslovnu osudu ako osuđeno pravno lice u vreme proveravanja bude odgovorno za jedno ili više krivičnih dela za koja mu je izrečena novčana kazna od pet miliona dinara ili u višem iznosu.

Ako osuđeno pravno lice u vreme proveravanja bude odgovorno za jedno ili više krivičnih dela za koja mu je izrečena novčana kazna manja od pet miliona dinara, sud će, pošto oceni sve okolnosti koje se odnose na učinjena krivična dela i pravno lice, a posebno srodnost učinjenih krivičnih dela i njihov značaj, odlučiti da li će opozvati uslovnu osudu. Pri tome sud je vezan zabranom izricanja uslovne osude, ako pravnom licu za krivična dela utvrđena u uslovnoj osudi i za nova krivična dela treba izreći novčanu kaznu preko pet miliona dinara (član 20. stav 2).

Ako opozove uslovnu osudu, sud će, primenom odredaba člana 17. ovog zakona, izreći jedinstvenu kaznu i za ranije učinjeno i za novo krivično delo, uzimajući kaznu iz opozvane uslovne osude kao utvrđenu.

Ako ne opozove uslovnu osudu, sud može za novo učinjeno krivično delo izreći uslovnu osudu ili kaznu.

Ako sud nađe da i za novo krivično delo treba izreći uslovnu osudu, primenom odredaba člana 17. ovog zakona, utvrdiće jedinstvenu kaznu i za ranije učinjeno i za novo krivično delo i odrediće novo vreme proveravanja koje ne može biti kraće od jedne ni duže od tri godine, računajući od dana pravnosnažnosti nove presude. Ako osuđeno pravno lice u toku novog vremena proveravanja bude odgovorno za krivično delo, sud će opozvati uslovnu osudu i izreći kaznu, primenom odredbe stava 3. ovog člana.

Uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom

Član 22.

Sud može odrediti da se pravno lice kome je izrečena uslovna osuda stavi pod zaštitni nadzor za određeno vreme u toku vremena proveravanja.

Zaštitni nadzor može obuhvatiti jednu ili više sledećih obaveza:

- 1) organizovanje kontrole u cilju sprečavanja daljeg vršenja krivičnih dela;
- 2) uzdržavanje od poslovnih aktivnosti, ako to može biti prilika ili podsticaj za ponovno vršenje krivičnih dela;
- 3) otklanjanje ili ublažavanje štete pričinjene krivičnim delom;
- 4) obavljanje rada u javnom interesu;
- 5) dostavljanje periodičnih izveštaja o poslovanju organu nadležnom za izvršenje zaštitnog nadzora.

v) Mere bezbednosti

Vrste mera bezbednosti

Član 23.

Za krivična dela za koja su odgovorna pravna lica mogu se izreći sledeće mere bezbednosti:

- 1) zabrana obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova;

- 2) oduzimanje predmeta;
- 3) javno objavljivanje presude.

Sud može odgovornom pravnom licu izreći jednu ili više mera bezbednosti kada postoje uslovi za njihovo izricanje predviđeni zakonom.

Mere bezbednosti oduzimanje predmeta i javno objavljivanje presude mogu se izreći ako je odgovornom pravnom licu izrečena uslovna osuda.

Zabrana obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova

Član 24.

Sud može odgovornom pravnom licu zabraniti da obavlja određene registrovane delatnosti ili poslove u vezi sa kojim je krivično delo učinjeno.

Mera iz stava 1. ovog člana može se izreći u trajanju od jedne do tri godine od dana pravnosnažnosti presude.

Oduzimanje predmeta

Član 25.

Predmeti koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje krivičnog dela ili koji su nastali izvršenjem krivičnog dela mogu se oduzeti ako su svojina pravnog lica.

Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzeti i kada nisu svojina pravnog lica ako to zahtevaju interesi opšte bezbednosti ili razlozi morala, ali se time ne dira u pravo trećih lica na naknadu štete.

Zakonom se može odrediti obavezno oduzimanje predmeta.

Javno objavljivanje presude

Član 26.

Meru bezbednosti javnog objavljivanja presude sud će izreći ako smatra da bi bilo korisno da se javnost upozna sa presudom, a naročito ako bi objavljivanje presude doprinelo da se otkloni opasnost po život ili zdravlje ljudi ili da se zaštiti opšti interes.

Sud odlučuje, prema značaju krivičnog dela i potrebi obaveštavanja javnosti, putem kojih sredstava javnog informisanja će se objaviti presuda, kao i da li će se obrazloženje presude objaviti u celini ili u izvodu, vodeći pri tom računa da način objavljivanja omogući obaveštenost svih u čijem interesu presudu treba objaviti.

3. Pravne posledice osude

Nastupanje pravnih posledica osude

Član 27.

Osuda pravnog lica za određeno krivično delo može imati za pravnu posledicu prestanak, odnosno gubitak određenih prava ili zabranu sticanja određenih prava.

Pravne posledice mogu se predvideti samo zakonom i nastupaju po sili zakona kojim su predviđene.

Vrste pravnih posledica osude

Član 28.

Pravne posledice osude koje se odnose na prestanak ili gubitak određenih prava su:

- 1) prestanak vršenja određene delatnosti ili poslova;
- 2) gubitak određenih dozvola, odobrenja, koncesija, subvencija ili drugih oblika podsticaja koji se daju odlukom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave.

Pravne posledice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava su:

- 1) zabrana vršenja određene delatnosti ili poslova;
- 2) zabrana učešća u postupku javnih nabavki;
- 3) zabrana učešća u postupku privatizacije privrednih subjekata;
- 4) zabrana sticanja određenih dozvola, odobrenja, koncesija, subvencija ili drugih oblika podsticaja koji se daju odlukom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave.

Početak i trajanje pravnih posledica osude

Član 29.

Pravne posledice osude nastupaju danom pravnosnažnosti presude kojom je izrečena novčana kazna.

Pravne posledice osude iz člana 28. stav 2. ovog zakona mogu se propisati u trajanju najduže do deset godina.

4. Rehabilitacija i davanje podataka iz kaznene evidencije

Zakonska rehabilitacija

Član 30.

Zakonska rehabilitacija se daje samo pravnom licu koje pre osude na koju se odnosi rehabilitacija nije bilo osuđivano ili koje se po zakonu smatra neosuđivanim.

Zakonska rehabilitacija nastaje ako:

- 1) pravno lice koje je oglašeno odgovornim, a oslobođeno od kazne, u roku od godinu dana od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo;
- 2) pravno lice kojem je izrečena uslovna osuda, u vreme proveravanja i u roku od godinu dana po isteku vremena proveravanja, ne učini novo krivično delo;
- 3) pravno lice koje je osuđeno na novčanu kaznu u iznosu do petsto hiljada dinara, u roku od tri godine od dana kada je ta kazna izvršena, zastarela ili oprostena, ne učini novo krivično delo.

Zakonska rehabilitacija ne nastaje ako još traju mere bezbednosti.

Sudska rehabilitacija

Član 31.

Sudska rehabilitacija može se dati pravnom licu koje je osuđeno na novčanu kaznu od petsto hiljada dinara do pet miliona dinara, ako u roku od deset godina od dana kada je ta kazna izvršena, zastarela ili oprostena ne učini novo krivično delo.

U slučaju iz stava 1. ovog člana sud će dati rehabilitaciju ako nađe da je osuđeno pravno lice svojim postupanjem zaslužilo rehabilitaciju i ako je naknadilo štetu prouzrokovanu krivičnim delom, pri čemu je sud dužan da uzme u obzir i sve druge okolnosti od značaja za davanje rehabilitacije, a posebno prirodu i značaj dela.

Davanje podataka iz kaznene evidencije

Član 32.

Kaznena evidencija sadrži sledeće podatke: naziv, sedište i delatnost pravnog lica, registarski i matični broj, podatke o učinjenom krivičnom delu, o kazni, uslovnoj osudi, meri bezbednosti, podatke o odgovornom licu koje je učinilo krivično delo zbog kojeg je osuđeno pravno lice, podatke o oprostanim kaznama koje se odnose na pravno lice za koje se kaznena evidencija vodi i pravnim posledicama osude, kasnije izmene podataka sadržanih u kaznenoj evidenciji, podatke o izvršenoj kazni i poništenju evidencije o pogrešnoj osudi.

Podaci iz kaznene evidencije mogu se dati samo sudu, javnom tužiocu i policiji u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi protiv pravnog lica koje je ranije bilo osuđeno, organu za izvršenje krivičnih sankcija i organu koji učestvuje u postupku davanja amnestije, pomilovanja, rehabilitacije ili odlučivanja o prestanku pravnih posledica osude, kada je to potrebno za vršenje poslova iz njihove nadležnosti.

Podaci iz kaznene evidencije mogu se, na obrazložen zahtev, dati i državnom organu ili pravnom licu, ako još traju pravne posledice osude ili mere bezbednosti i ako za to postoji opravdani interes zasnovan na zakonu.

Pravnom licu se, na njegov zahtev, mogu dati podaci o njegovoj osuđivanosti ili neosuđivanosti samo ako su mu potrebni radi ostvarivanja prava.

Kaznenu evidenciju vodi prvostepeni sud na čijem području je sedište domaćeg pravnog lica, odnosno sedište predstavništva ili ogranka stranog pravnog lica.

5. Zastarelost

Zastarelost izvršenja kazne i mere bezbednosti

Član 33.

Izrečena kazna ne može se izvršiti kad protekne:

- 1) tri godine od osude na novčanu kaznu;
- 2) osam godina od osude na kaznu prestanka pravnog lica.

Izvršenje mere bezbednosti zastareva:

- 1) kad protekne vreme za koje je pravnom licu izrečena mera zabrane obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova, računajući od dana pravnosnažnosti sudske odluke;
- 2) kad protekne pet godina od dana pravnosnažnosti presude kojom je izrečena mera bezbednosti oduzimanja predmeta;

- 3) kad protekne tri meseca od dana pravnosnažnosti sudske odluke kojom je izrečena mera javnog objavljivanja presude.

6. Primena opšteg dela Krivičnog zakonika

Shodna primena odredaba Krivičnog zakonika

Član 34.

Na pravna lica shodno se primenjuju odredbe opšteg dela Krivičnog zakonika o: vremenskom važenju krivičnog zakonodavstva (član 5), krivičnom delu (član 14), izvršenju krivičnog dela nečinjenjem (član 15), vremenu izvršenja krivičnog dela (član 16), mestu izvršenja krivičnog dela (član 17), delu malog značaja (član 18), krajnjoj nuždi (član 20), podstrekavanju (član 34), pomaganju (član 35), granicama odgovornosti i kažnjivosti saučesnika (član 36), kažnjavanju podstrekača i pomagača za pokušaj i lakše krivično delo (član 37), svrsi kažnjavanja (član 42), povratu (član 55), ublažavanju kazne (član 56), svrsi uslovne osude (član 64), opozivanju uslovne osude zbog ranije učinjenog krivičnog dela (član 68), opozivanju uslovne osude zbog neispunjenja određenih obaveza (član 69), trajanju zaštitnog nadzora (član 75), posledicama neispunjenja obaveze zaštitnog nadzora (član 76), osnovu oduzimanja imovinske koristi (član 91), uslovima i načinu oduzimanja imovinske koristi (član 92), zaštiti oštećenog (član 93), prestanku pravnih posledica osude (član 101), zastarelosti krivičnog gonjenja (član 103), toku i prekidu zastarelosti krivičnog gonjenja (član 104), toku i prekidu zastarelosti izvršenja kazne i mera bezbednosti (član 107) i značenju izraza (član 112), ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Deo drugi

I KRIVIČNI POSTUPAK

1. Opšte odredbe

Jedinstveni postupak

Član 35.

Za isto krivično delo pokreće se i vodi, po pravilu, protiv pravnog lica i odgovornog lica jedinstven postupak i donosi jedna presuda.

Ako zbog postojanja zakonom određenih razloga nije moguće pokrenuti ili voditi krivični postupak protiv odgovornog lica, postupak se može pokrenuti i voditi samo protiv pravnog lica.

Ako je pre pokretanja krivičnog postupka pravno lice prestalo da postoji, postupak se može pokrenuti i voditi samo protiv odgovornog lica.

Mesna nadležnost

Član 36.

Mesno nadležan je, po pravilu, sud na čijem području je krivično delo izvršeno ili pokušano.

Ako se postupak pokreće samo protiv okrivljenog pravnog lica nadležan je sud na čijem području:

- 1) domaće pravno lice ima sedište;
- 2) strano pravno lice ima predstavništvo ili ogranak.

Predstavnik okrivljenog pravnog lica

Član 37.

Okrivljeno pravno lice u krivičnom postupku zastupa predstavnik.

Predstavnik je lice ovlašćeno na osnovu zakona, drugog propisa ili odluke nadležnog organa da zastupa pravno lice.

Predstavnik je ovlašćen da u korist okrivljenog pravnog lica preduzima sve radnje koje može preduzeti okrivljeni.

Okrivljeno pravno lice može imati samo jednog predstavnika.

Predstavnik okrivljenog stranog pravnog lica je lice koje upravlja predstavništvom odnosno ogrankom stranog pravnog lica koje obavlja delatnost u Republici.

Izuzete predstavnika

Član 38.

Predstavnik ne može biti odgovorno lice protiv koga se vodi krivični postupak za isto krivično delo, osim ako je to lice jedino ovlašćeno za zastupanje okrivljenog pravnog lica.

Predstavnik ne može biti lice koje je u istoj pravnoj stvari pozvano kao svedok.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, sud će zahtevati od okrivljenog pravnog lica da odredi drugog predstavnika i da o tome dostavi pismeno obaveštenje.

Određivanje predstavnika

Član 39.

Sud će u prvom pozivu poučiti okrivljeno pravno lice da je dužno da odredi predstavnika i da u roku od osam dana od prijema poziva o tome dostavi pismeno obaveštenje sudu.

Sud je dužan da utvrdi identitet predstavnika okrivljenog pravnog lica i da li je ovlašćen za učestvovanje u krivičnom postupku.

Ako okrivljeno pravno lice ne odredi u roku iz stava 1. ovog člana predstavnika, postaviće ga sud pred kojim se vodi postupak.

Ako okrivljeno pravno lice prestane da postoji pre pravnosnažnog okončanja krivičnog postupka, sud će pozvati pravnog sledbenika da odredi predstavnika. Ako pravni sledbenik ne odredi predstavnika u roku od osam dana od prijema poziva, sud pred kojim se vodi postupak će postaviti predstavnika.

Dostavljanje odluka i pismena okrivljenom pravnom licu

Član 40.

Dostavljanje odluka i drugih pismena okrivljenom pravnom licu vrši se na adresu predstavnika ili na sedište okrivljenog domaćeg pravnog lica odnosno predstavništva ili ogranka stranog okrivljenog pravnog lica.

Privođenje predstavnika

Član 41.

Ako se uredno pozvani predstavnik okrivljenog pravnog lica ne odazove na poziv, a izostanak ne opravda, sud može narediti da se prinudno dovede.

Troškovi predavljanja

Član 42.

Troškovi predavljanja spadaju u troškove krivičnog postupka.

Nagrada i nužni izdaci postavljenog predstavnika u postupku za krivična dela za koja se goni po službenoj dužnosti isplaćuju se unapred iz sredstava organa koji vodi krivični postupak, a naplaćuju se docnije od lica koja su dužna da ih nadoknade po odredbama Zakonika o krivičnom postupku.

Okrivljeno pravno lice snosi troškove postupka koji su prouzrokovani krivicom njegovog predstavnika.

Branilac okrivljenog pravnog lica

Član 43.

Okrivljeno pravno lice može imati branioca u toku krivičnog postupka.

Branioca okrivljenom pravnom licu može uzeti predstavnik davanjem punomoćja pismeno ili usmeno na zapisnik kod organa pred kojim se vodi krivični postupak.

Okrivljeno pravno i odgovorno lice mogu imati zajedničkog branioca samo ako to nije u suprotnosti sa interesima njihove odbrane.

Privremene mere

Član 44.

Ako postoji opasnost da bi kasnije oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim delom bilo otežano ili onemogućeno sud može, na zahtev javnog tužioca, odrediti privremenu meru obezbeđenja u smislu Zakona o izvršnom postupku.

U slučaju postojanja opravdane sumnje da će u okrivljenom pravnom licu biti izvršeno krivično delo, sud može, na zahtev javnog tužioca, pored mera iz stava 1. ovog člana, privremeno zabraniti okrivljenom pravnom licu da obavlja jednu ili više registrovanih delatnosti ili poslova.

Zabeležba privremene mere iz stava 2. ovog člana upisuje se u registar koji vodi nadležni organ.

Na zahtev javnog tužioca ili po službenoj dužnosti sud može zabraniti statusne promene koje bi dovele do brisanja okrivljenog pravnog lica iz registra.

O zahtevu iz st. 1, 2. i 4. ovog člana u toku istrage odlučuje istražni sudija, a nakon podizanja optužnice predsednik veća.

Privremene mere iz st. 1, 2. i 4. ovog člana mogu trajati dok za to postoji potreba, a najduže do pravnosnažnosti sudske odluke. Sud po službenoj dužnosti ispituje na svaka dva meseca da li je privremena mera potrebna.

Protiv rešenja o zahtevu za određivanje privremenih mera žalbu mogu izjaviti stranke u roku od tri dana od dana prijema rešenja. Žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

2. Tok postupka

a) Prekrivični postupak

Odbacivanje krivične prijave iz razloga celishodnosti

Član 45.

Za krivična dela za koja je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine javni tužilac može odbaciti krivičnu prijavu protiv pravnog lica ako oceni da pokretanje krivičnog postupka ne bi bilo celishodno.

Prilikom donošenja odluke iz stava 1. ovog člana javni tužilac će uzeti u obzir jednu ili više sledećih okolnosti:

- 1) da je pravno lice prijavilo krivično delo pre nego što je saznalo da su organi gonjenja otkrili da je delo učinjeno;
- 2) da je pravno lice sprečilo nastupanje štete ili je naknadilo štetu i otklonilo druge štetne posledice krivičnog dela;
- 3) da je pravno lice dobrovoljno vratilo imovinsku korist pribavljenu krivičnim delom;
- 4) da pravno lice nema imovine ili je pokrenut stečajni postupak protiv pravnog lica.

b) Prethodni krivični postupak

Sadržaj optužnog akta

Član 46.

Optužnica, odnosno optužni predlog protiv pravnog lica, pored elemenata propisanih Zakonikom o krivičnom postupku, sadrži i naziv, sedište i delatnost pravnog lica, registarski i matični broj pravnog lica, ime i prezime njegovog predstavnika, državljanstvo i broj putne isprave ako je predstavnik stranac i osnov odgovornosti pravnog lica.

v) Glavni krivični postupak

Dokazni postupak

Član 47.

Na glavnom pretresu se najpre saslušava okrivljeno odgovorno lice, a zatim se saslušava predstavnik okrivljenog pravnog lica.

Saslušanju okrivljenog odgovornog lica ne može da prisustvuje predstavnik okrivljenog pravnog lica koji još nije saslušan.

Sud može narediti da se okrivljeno odgovorno lice i predstavnik okrivljenog pravnog lica suoče, ako se njihovi iskazi ne slažu u važnim činjenicama.

Završne reči

Član 48.

Po završenom dokaznom postupku, posle reči tužioca i oštećenog, daje se reč braniocu okrivljenog pravnog lica i predstavniku okrivljenog pravnog lica, a zatim braniocu okrivljenog odgovornog lica i okrivljenom odgovornom licu.

Sadržaj presude

Član 49.

Pismeno izrađena presuda, pored elemenata propisanih Zakonikom o krivičnom postupku, sadrži:

- 1) u uvodu presude naziv, sedište i delatnost pravnog lica, registarski i matični broj pravnog lica i ime i prezime njegovog predstavnika koji je prisustvovao glavnom pretresu;
- 2) u izreci presude naziv, sedište i delatnost pravnog lica, registarski i matični broj pravnog lica.

3. Posebni postupci

a) Postupak za donošenje odluke o rehabilitaciji

Odlučivanje po službenoj dužnosti o zakonskoj rehabilitaciji

Član 50.

Prvostepeni sud na čijem području je sedište domaćeg pravnog lica, odnosno sedište predstavništva ili ogranka stranog pravnog lica nadležan je za vođenje evidencije o pravnosnažnim osudama koje su izrečene u krivičnom postupku.

Kada rehabilitacija nastaje na osnovu samog zakona, rešenje o rehabilitaciji donosi po službenoj dužnosti sudija prvostepenog suda iz stava 1. ovog člana.

Pre donošenja rešenja o rehabilitaciji sudija će izvršiti potrebna proveravanja, a naročito će proveriti da li je protiv okrivljenog pravnog lica u toku krivični postupak za novo krivično delo učinjeno pre isteka postupka za zakonsku rehabilitaciju.

Zahtev za donošenje odluke o zakonskoj rehabilitaciji

Član 51.

Ako sud ne donese rešenje o rehabilitaciji, osuđeno pravno lice može zahtevati da se utvrdi da je rehabilitacija nastupila po zakonu.

Ako sud ne postupi po zahtevu osuđenog pravnog lica u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, osuđeno pravno lice može podneti zahtev za donošenje rešenja o rehabilitaciji.

O zahtevu osuđenog odlučuje vanraspravno veće prvostepenog suda nadležnog za vođenje kaznene evidencije. Pre donošenja odluke veće saslušava javnog tužioca.

Postupak za donošenje odluke o sudskoj rehabilitaciji

Član 52.

Postupak za rehabilitaciju na osnovu sudske odluke pokreće se po molbi osuđenog pravnog lica.

Molba se podnosi sudu koji je sudio u prvom stepenu.

Sudija će ispitati da li je proteklo potrebno vreme po zakonu, a zatim će sprovesti potrebne izviđaje radi utvrđivanja činjenica na koje se molilac poziva i pribaviti dokaze o svim okolnostima važnim za odluku.

Nakon preduzimanja izviđaja, a po saslušanju javnog tužioca, sudija će dostaviti spise sa obrazloženim predlogom vanraspravnom veću suda koji je sudio u prvom stepenu.

Protiv rešenja donetog po molbi za rehabilitaciju žalbu mogu izjaviti molilac i javni tužilac.

Ako sud odbije molbu zbog toga što osuđeno pravno lice svojim postupanjem nije zaslužilo rehabilitaciju i nije, prema svojim mogućnostima, naknadilo štetu prouzrokovanu krivičnim delom, nova molba se može podneti po isteku jedne godine od dana pravnosnažnosti rešenja o odbijanju ranije molbe.

b) Postupak za prestanak mere bezbednosti ili pravne posledice osude

Tok postupka po molbi

Član 53.

Molbu za prestanak mere bezbednosti zabrane vršenja određenih registrovanih delatnosti ili poslova ili molbu za prestanak pravne posledice osude, osuđeno pravno lice podnosi sudu koji je sudio u prvom stepenu.

Nakon sprovođenja potrebnih izviđaja i utvrđivanja činjenica na koje se poziva molilac, a po saslušanju javnog tužioca, sudija će dostaviti spise sa obrazloženim predlogom vanraspravnom veću suda koji je sudio u prvom stepenu.

Protiv rešenja donetog po molbi žalbu mogu izjaviti molilac i javni tužilac.

Ako sud odbije molbu za prestanak mere bezbednosti zabrane vršenja određenih registrovanih delatnosti ili poslova ili molbu za prestanak pravnih posledica osude, nova molba se može podneti po isteku jedne godine od dana pravnosnažnosti rešenja o odbijanju ranije molbe.

4. Primena Zakonika o krivičnom postupku

Shodna primena odredaba Zakonika o krivičnom postupku

Član 54.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, u krivičnom postupku protiv okrivljenog pravnog lica shodno se primenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

II IZVRŠENJE SUDSKIH ODLUKA

1. Uvodne odredbe

Uslovi za izvršenje odluka

Član 55.

Odluke postaju pravnosnažne kada se više ne mogu pobijati žalbom ili ako žalba nije dozvoljena.

Pravnosnažna odluka postaje izvršna od dana dostavljanja, ako za izvršenje ne postoje zakonske smetnje. Ako nije izjavljena žalba ili su se stranke odrekle ili odustale od žalbe, odluka je izvršna protekom roka za žalbu, odnosno od dana odricanja ili odustanka od izjavljene žalbe.

Rešenje o izvršenju odluke

Član 56.

Ako su ispunjeni uslovi za izvršenje iz člana 55. ovog zakona, sud koji je sudio u prvom stepenu donosi po službenoj dužnosti rešenje kojim se određuje izvršenje odluke.

Rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se osuđenom pravnom licu, njegovom braniocu, javnom tužiocu, organu koji vodi registar u koji je upisano osuđeno pravno lice i organizaciji za prinudnu naplatu.

Ako se odluka odnosi na osuđeno pravno lice nad kojim se ne sprovodi stečajni postupak, rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se organu koji je ovlašćen da odlučuje o prestanku tog pravnog lica.

2. Izvršenje novčane kazne

Rešenje o izvršenju novčane kazne

Član 57.

Rešenje kojim se određuje izvršenje novčane kazne izvršava nadležni sud u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

Rok izvršenja

Član 58.

Pravnosnažna odluka kojom je izrečena novčana kazna ili je odlučeno o naknadi troškova krivičnog postupka izvršava se kada protekne rok određen u odluci za plaćanje kazne odnosno za naknadu troškova postupka.

Rok iz stava 1. ovog člana računa se od dana kada je osuđenom pravnom licu ili licu koje je dužno da naknadi troškove dostavljena pravnosnažna odluka.

Prinudna naplata

Član 59.

Prinudnoj naplati novčane kazne i troškova krivičnog postupka pristupa se kada osuđeno pravno lice ne plati novčanu kaznu u određenom roku.

Troškove prinudne naplate iz stava 1. ovog člana snosi osuđeno pravno lice.

Primena Zakona o platnom prometu

Član 60.

U postupku za prinudnu naplatu novčane kazne i troškova krivičnog postupka primenjuju se odredbe o prinudnoj naplati Zakona o platnom prometu.

Redosled naplate

Član 61.

Ako se istovremeno vrši prinudna naplata novčane kazne i troškova krivičnog postupka, prvo se naplaćuju troškovi krivičnog postupka.

Ako se usled naplate novčane kazne imovina osuđenog pravnog lica smanji u meri da se ne može namiriti imovinskopravni zahtev oštećenog, taj zahtev se namiruje iz naplaćene novčane kazne, ali najviše do visine kazne.

Nemogućnost naplate novčane kazne

Član 62.

Kada novčana kazna ne može da se naplati u celini ili ne može da se naplati uopšte, o tome se obaveštava sud koji je doneo prvostepenu odluku o novčanoj kazni.

3. Izvršenje kazne prestanka pravnog lica

Brisanje osuđenog pravnog lica iz registra

Član 63.

Kazna prestanka pravnog lica izvršava se brisanjem osuđenog pravnog lica iz registra pravnih lica u koji je upisano.

Obaveštenje o upisu kazne u registar

Član 64.

Po prijemu rešenja o izvršenju kazne prestanka pravnog lica, organ koji vodi registar pravnih lica izvršiće upis izrečene kazne i o tome će odmah obavestiti organe nadležne za sprovođenje postupka likvidacije, stečaja ili prestanka pravnog lica na drugi način.

Blokada računa

Član 65.

Po prijemu rešenja o izvršenju kazne prestanka pravnog lica organizacija za prinudnu naplatu će naložiti svim bankama da blokiraju dinarske i devizne račune osuđenog pravnog lica, da dostave podatke o stanju na tim računima i da ne otvaraju nove račune.

Izveštaj o stanju sredstava na računima osuđenog pravnog lica organizacija za prinudnu naplatu dostavlja sudu koji je izrekao prvostepenu presudu.

Sprovođenje postupka prestanka pravnog lica

Član 66.

Postupak likvidacije ili stečaja privrednog društva sprovede se prema pravilima određenim zakonom za postupak likvidacije odnosno prema pravilima propisanim za bankrot, kao oblik stečajnog postupka.

Postupak likvidacije ili stečaja banke ili društva za osiguranje sprovodi se u skladu sa odredbama zakona, kojim se reguliše postupak likvidacije ili stečaja tih pravnih lica.

Postupak prestanka pravnog lica na drugi način sprovode osnivači pravnog lica na osnovu akta u kojem je utvrđen režim podele imovine, postupak namirenja poverilaca i način zaštite njihovih prava.

Ovlašćenje javnog tužioca

Član 67.

Po proteku roka od tri meseca od upisa rešenja o izvršenju kazne prestanka pravnog lica u registar pravnih lica, organ koji vodi taj registar proveriće da li je pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.

Ako postupak likvidacije ili stečaja nije pokrenut, organ iz stava 1. ovog člana o tome obaveštava javnog tužioca koji će, u cilju zaštite prava poverilaca, pokrenuti stečajni postupak.

Za pokretanje stečajnog postupka nad osuđenim licem nadležan je javni tužilac po čijem je zahtevu vođen prvostepeni krivični postupak.

Obaveštenje suda

Član 68.

Nakon sprovedenog postupka likvidacije, stečaja ili prestanka pravnog lica na drugi način organ koji vodi registar pravnih lica izvršiće brisanje osuđenog pravnog lica iz registra.

O upisu izrečene kazne i brisanju osuđenog pravnog lica iz registra organ iz stava 1. ovog člana obavestiće sud koji je izrekao prvostepenu presudu.

4. Izvršenje mera bezbednosti

Izvršenje zabrane obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova

Član 69.

Sud koji je u prvom stepenu izrekao meru bezbednosti zabrane obavljanja određenih registrovanih delatnosti ili poslova dostavlja pravnosnažnu odluku organu nadležnom za vođenje poslova registracije pravnih lica radi odgovarajućeg upisa ili evidencije radi sprovođenja mere.

Pravnosnažna odluka iz stava 1. ovog člana dostavlja se i organu nadležnom za izdavanje dozvole ili odobrenja za vršenje određene registrovane delatnosti ili poslova, ako je propisom predviđeno da se ta delatnost ili poslovi mogu obavljati samo po izdatoj dozvoli ili odobrenju nadležnog organa.

Pravnosnažna odluka iz stava 1. ovog člana dostavlja se i policiji na čijem području domaće pravno lice ima sedište, odnosno strano pravno lice ima

predstavništvo ili ogranak, radi upisa u propisanu evidenciju, kao i nadležnom inspekcijskom organu.

Izvršenje javnog objavljivanja presude

Član 70.

Kada je izrečena mera bezbednosti javno objavljivanje presude, sud koji je sudio u prvom stepenu dostavlja izvršnu odluku na objavljivanje uredniku sredstava javnog informisanja.

Troškove javnog objavljivanja presude snosi osuđeno pravno lice.

Shodna primena Zakona o izvršenju krivičnih sankcija

Član 71.

Na izvršenje krivičnih sankcija shodno se primenjuju odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

III ZAVRŠNA ODREDBA

Član 72.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".